

La batalla de Sagunt 1983-1984

*Lluita social i
fotoperiodisme*

Comissariat / Comisariado

Provi Morillas Jurado
José Manuel Rambla
José Aleixandre

Coordinació / Coordinación

Miguel Ángel Martín
Carles Xavier López Benedí

Fotografies / Fotografías

José Aleixandre · Antonio Tiedra · Ana Torralva · Pepe Encinas · Enrique Tort
Tomás Bueno · Jordi Vicent · Manuel Molines · Jesús Císcar · José Vicente Rodríguez
Juan José Monzó · Luis Vidal · Vic Pereiró

Coordinació del catàleg / Coordinación del catálogo

José Manuel Rambla

Textos / Textos

José Manuel Rambla · Manuel Muñoz · Miguel Ángel García Calavia
Miguel Ángel Martín · Carles Xavier López Benedí · Ana Torralva · José Aleixandre
Pepe Baeza · Provi Morillas Jurado

Traducció del castellà / Traducción del castellano

Oriol Valls

©dels textos, els autors / ©de los textos, los autores.

©de l'edició, la Universitat de València / ©de la edición, la Universitat de València.

Disseny de l'exposició / Diseño de la exposición

Daniel Nebot

Disseny del catàleg i maquetació / Diseño del catálogo y maquetación

Daniel Nebot
M^aJosé Bono Ara

Impressió / Impresión

IMAG Impressions

ISBN 978-84-9133-713-3

D.L.

L'exposició *La batalla de Sagunt 1983-1984. Lluita social i fotoperiodisme* és una coproducció del Col·legi Major Rector Peset i del Vicerectorat de Cultura i Societat de la Universitat de València, amb la Regidoria de Memòria Històrica i Democràtica de l'Ajuntament de Sagunt en el marc de la commemoració del 40è aniversari del tancament d'AHM.

La exposición *La batalla de Sagunt 1983-1984. Lucha social y fotoperiodismo* es una coproducción del Col·legi Major Rector Peset y el Vicerectorat de Cultura i Societat de la Universitat de València, con la Regidoria de Memòria Històrica i Democràtica de l'Ajuntament de Sagunt en el marco de la conmemoración del 40 aniversario del cierre de AHM.

Col·labora / Colabora:

EL PAÍS

LA VANGUARDIA

Levante
EL MERCANTIL VALENCIANO

LAS PROVINCIAS

rtve

Índex / Índice

- 004 La Batalla de Sagunt, 1983-1984. Conflicte social i fotoperiodisme
- 007 Introducció: La batalla de Sagunt. Identitat, testimoni i memòria
José Manuel Rambla
- 019 La llarga lluita de tot un poble
Manuel Muñoz
- 025 Altos Hornos del Mediterráneo: un món perdut
Miguel Ángel García Calavia
- 033 Crònica sentimental de la reconversió industrial amb apunts cartogràfics
cap a l'infinit i més enllà
Carles Xavier López Benedí
Miguel Ángel Martín
- 041 La realitat mana
Ana Torralva
- 045 Els fotògrafs en la batalla de Sagunt
José Aleixandre
- 049 Fotoperiodisme i conflicte social
Pepe Baeza
- 057 Instants decisius de resistència
Provi Morillas Jurado
- 058 La banda sonora de la batalla de Sagunt
- 059 Textos en castellà
- 099 Fotografies de l'exposició *La batalla de Sagunt 1983-1984.*
Lluita social i fotoperiodisme
 - La fàbrica
 - La resistència
 - Les barricades
 - En el focus mediàtic
 - Epíleg
 - Revista de premsa
- 173 Referències bibliogràfiques

La Batalla de Sagunt, 1983-1984. Conflicte social i fotoperiodisme

__Mavi Mestre Escrivá

__Rectora de la Universitat de València

__Dario Moreno Lerga

__Alcalde de Sagunt

Enguany es commemora el 40è aniversari del cessament de l'activitat, el 5 d'octubre de 1984, d'Altos Hornos del Mediterráneo (AHM), de Sagunt. Aquell tancament, i el posterior desmantellament de les instal·lacions siderúrgiques, va posar colofó a més d'un any d'intens conflicte social protagonitzat pels treballadors d'AHM i tot el poble saguntí en la seua resistència per a mantindre una empresa i els seus llocs de treballs que, en el cas del nucli del Port de Sagunt, simbolitzava una cultura del treball i una forma d'entendre les relacions socials i els llaços identitaris de la col·lectivitat. L'exposició *La Batalla de Sagunt, 1983-1984. Conflicte social i fotoperiodisme*, que es presenta al Col·legi Major Rector Peset de la Universitat de València i a l'Ajuntament de Sagunt, ens aproxima a aquells llargs mesos de resistència a partir del treball dels periodistes gràfics que van recollir testimoni visual dels fets. Aquesta nova aproximació ha sigut possible gràcies a la recuperació de negatius, en la majoria inèdits, pertanyents als fons de la Universitat de València i als arxius personals de fotoperiodistes que van cobrir aquell conflicte.

Aquest projecte, l'exposició i el catàleg que es publica són fruit de l'esforç conjunt que la Universitat de València i l'Ajuntament de Sagunt realitzen des de fa anys, juntament amb l'impuls decisiu de la societat civil, per a activar i difondre el patrimoni industrial i la memòria obrera de Sagunt. Aquesta col·laboració institucional s'ha plasmat en mostres com *Reconversión y revolución, industrialización y patrimonio en el Puerto de Sagunto* (1999) o *Jóvenes obreros en el paraíso: fotografía e industria en el Puerto de Sagunto, 1940-1975* (2012). Amb aquesta nova exposició, les dues institucions es reafirmen en el seu compromís amb la conservació, recuperació i divulgació d'un patrimoni industrial i una memòria obrera que són clau no solament per a entendre la història saguntina del segle XX, sinó també per a comprendre la realitat valenciana i espanyola del segle XXI.

La Batalla de Sagunt, 1983-1984. Conflicto social y fotoperiodismo

__Mavi Mestre Escrivá

__Rectora de la Universitat de València

__Dario Moreno Lerga

__Alcalde de Sagunt

Este año se conmemora el 40º aniversario del cese de la actividad, el 5 de octubre de 1984, de Altos Hornos del Mediterráneo (AHM), de Sagunt. Aquel cierre, y el posterior desmantelamiento de las instalaciones siderúrgicas, puso colofón a más de un año de intenso conflicto social protagonizado por los trabajadores de AHM y todo el pueblo saguntino en su resistencia para mantener una empresa y sus puestos de trabajo que, en el caso del núcleo del Port de Sagunt, simbolizaba una cultura del trabajo y una forma de entender las relaciones sociales y los lazos identitarios de la colectividad. La exposición *La Batalla de Sagunto, 1983-1984. Conflicto social y fotoperiodismo*, en el Colegio Mayor Rector Peset de la Universitat de València y en el Ayuntamiento de Sagunto, nos aproxima a aquellos largos meses de resistencia a partir del trabajo de los periodistas gráficos que recogieron testigo visual de los hechos. Esta nueva aproximación ha sido posible gracias a la recuperación de negativos, la mayoría inéditos, pertenecientes a los fondos de la Universitat de València y a los archivos personales de fotoperiodistas que cubrieron aquel conflicto.

Este proyecto, la exposición y el catálogo que se publica son fruto del esfuerzo conjunto que la Universitat de València y el Ayuntamiento de Sagunto realizan desde hace años, junto con el impulso decisivo de la sociedad civil, para activar y difundir el patrimonio industrial y la memoria obrera de Sagunto. Esta colaboración institucional se ha plasmado en muestras como *Reconversión y revolución, industrialización y patrimonio en el Puerto de Sagunto* (1999) o *Jóvenes obreros en el paraíso: fotografía e industria en el Puerto de Sagunto, 1940-1975* (2012). Con esta nueva exposición, las dos instituciones se reafirman en su compromiso con la conservación, recuperación y divulgación de un patrimonio industrial y una memoria obrera que son clave no solo para entender la historia saguntina del siglo XX, sino también para comprender la realidad valenciana y española del siglo XXI.